

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Kooridirigeerimise eriala kontserteksam „TASAKAAL!“

Projektkoor

Kammernaiskoor Muusad

Segakoor HUIK!

Dirigent Ode Pürg

Kavas

Schönberg, Donkin, Martin

19.05.2024 — 18.00

Niguliste muuseum

Arnold Schönberg (1874–1951)

Tekst: Conrad Ferdinand Meyer

„Friede auf Erden“ *op.* 13

Projektkoor

Christine Donkin (1976)

Tekst: Luuka evangeelium 1:46–55

„Magnificat“ (2003)

Kammernaiskoor Muusad

Frank Martin (1890–1974)

Missa topeltkoorile *a cappella* (1922–26)

Segakoor HUIK!

Dirigent **Ode Pürg**

TASAKAAL!

Nagu mainib Conrad Ferdinand Meyeri tekstil põhinev Arnold Schönbergi teos „Friede auf Erden“, käib meie maailmaga tihti kaasas piisaval määral süngust – ka olevik ei ole erand. Püsima jääb aga rahulootus ja unistus ideaalsest maailmast, mille üheks allikaks on tasakaal.

Kuigi helikeeleliselt võiks kolme esitatavat teost teineteisele isegi vastandada, siis tasakaalu leidmiseks võib just kontrast vastukaaluna osutada teenäitajaks. Nii on kava juhtmotiiviks innustada tasakaalu leidmist meis endis ja meie ühises ruumis.

20. sajandi ühe olulisema muusikalise uuendaja **Arnold Schönbergi** (1874–1951) sünnist möödub käesoleval aastal 150 aastat. Segakoori teost „**Friede auf Erden**“ *op. 13* (1906–07) võib pidada helilooja viimaseks tonaalseks meistritööks. Küll aga valmisid pärast murrangulisi atonaalseid perioode elu lõpu poole taas ka mõned teosed tonaalses stiilis.

Läbi Conrad Ferdinand Meyeri (1825–1898) teksti oli Schönbergi eesmärgiks luua n-ö „rahu hümn“. Meyeri luuletuse esimene stroof algab kristliku jõululegendi rahuõnumiga, teine ja kolmas stroof keskenduvad aga maailma ajaloole pärast Kristuse sündi kui sõjaajale, kus on siiski säilinud usk õiglusesse ja lootus rahule. Neljas stroof räägib rahust, mis saab tegelikkuseks tulevaste põlvkondade jaoks.

Rahu ja reaalse maise maailma ebakõla väljendub muusikas homofooniliste ja polüfooniliste ning tonaalsete ja helistikuliselt ebapüsivate löikude küllaltki drastilise vaheldumise teel. Helilooja ise on teost nimetanud ka „illusiooniks segakoorile“: „Illusioon, nagu ma täna tean, et ma pidasin seda puhast harmooniat inimeste seas mõeldavaks, kui ma seda teost komponeerisin.“

Kanada helilooja ja muusikateoreetiliste ainete õppejõu **Christine Donkini** (1976) naiskoori teos „**Magnificat**” (2003) põhineb Piibli Luuka evangeeliumi 1. peatüki 46.–55. salmil, milles Maarja kiidab Jumalat tema armu ja suure armastuse eest inimeste vastu. See räägib Maarja sügavast ülistavast emotsionaalset seisundist ja kirjeldab tema usku Jumala plaanidesse. Teos on algupäraselt mõeldud esitamiseks palvelabürindis.

Missa topeltkoorile a cappella on šveitsi helilooja **Frank Martini** (1890–1974) üks populaarsemaid kooriteoseid, mis valmis tema heliloomingu otsinguaastatel 1922–26. Pastori pojana oli Martini muusika sageli inspireeritud kristlusest. Kuna teost kirjutades ei plaaninud Martin selle avaldamist, pidades seda vaid enda ja Jumala vaheliseks asjaks, on ta missas kasutanud julgelt erinevaid stiile, kartmata seejuures kuulajate hinnanguid. Eeskujuks võttis ta renessansiaja liturgilised missad ning teoses on tunda mõjutusi 15., 16. ja 17. sajandi heliloomingust. Nende kõrval kuuleb rütmilisi ja harmoonilisi löike, mis peegeldavad Martini huvi mittelääneliku lihtsama rahvamuusika vastu. Topeltkoori missa oli talle väga isiklik teos, mis ei olnud mõeldud avalikult esitamiseks. Seepärast kõlas missa publiku ees esimest korda alles 40 aastat pärast selle loomist. 2024. aastal möödub 50 aastat Frank Martini surmast.

Ode Pürg

„Friede auf Erden“ op. 13

Da die Hirten ihre Herde
Liessen und des Engels Worte
Trugen durch die niedre Pforte
Zu der Mutter und dem Kind,
Fuhr das himmlische Gesind
Fort im Sternenraum zu singen,
Fuhr der Himmel fort zu klingen:
„Friede, Friede auf der Erde!“

Seit die Engel so geraten,
O wie viele blut'ge Taten
Hat der Streit auf wildem Pferde,
Der Geharnischte vollbracht!
In wie mancher heil'gen Nacht
Sang der Chor der Geister
zagend, Dringlich, flehend,
leis verklagend:
„Friede, Friede auf der Erde!“

Doch es ist ein ew'ger Glaube,
Dass der Schwache nicht zum
Raube Jeder frechen
Mordgebärde Werde fallen alle
Zeit. Etwas wie Gerechtigkeit
Webt und wirkt in Mord und
Grauen, und ein Reich
will sich erbauen,
Das den Frieden sucht der Erde.

Kui karjused oma karja
jätsid ja Ingli sõnad
kandusid läbi madala värava
ema ja lapse juurde,
jätkas taevane teenijaskond
taevaruumis laulmist,
jätkas taevas kõlamist:
„Rahu, rahu olgu maa peal!“

Sellest Ingliste nõuandest peale
oh kui palju veriseid tegusid
on see taplus sõjakas
oma metsikul hobusel
korda saatnud!
Nii mõnelgi pühal ööl
laulis vaimude koor kartlikult,
tungivalt anudes, tasa kaeveldes:
„Rahu, rahu olgu maa peal!“

Siiski usk on igavene,
et ei liiga nõrgemale
iga häbematu röövel
teha tohi alati.
Õiglustunne ikkagi
end ka igas mõrvas peidab
ja kord riik meil kõigil koidab,
mis vaid rahu otsib maa peal.

Mählich wird es sich gestalten,
Seines heil'gen Amtes walten,
Waffen schmieden ohne Fährde,
Flammenschwerter für das
Recht, und ein königlich
Geschlecht wird erblühn mit
starken Söhnen,
Dessen helle Tuben dröhnen:
„Friede, Friede auf der Erde!“

Aeglaselt ta võtab kuju,
tema püha amet sujub,
ainult kaitseks taob ta relvi,
tulemõõku õigluseks.
Ja sugu kuninglik,
kellel tugevad on pojad,
nende pasunatest kajab:
„Rahu, rahu olgu maa peal!“

„Magnificat“

Magnificat anima mea Dominum.
Et exsultavit spiritus meus
in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem
ancillae suae:
ecce enim ex hoc
beatam me dicent
omnes generationes.

Quia fecit mihi magna,
qui potens est:
et sanctum nomen ejus.
Et misericordia ejus a progenie
in progenies timentibus eum.

Mu hing ülistab Issandat
ja mu vaim hõiskab Jumala,
minu päästja pärast.
Sest Ta on vaadanud oma
ümmardaja madaluse peale.
Sest vaata,
nüüdsest peale kiidavad
Mind õndsaks kõik sugupõlved,

sest mulle on suuri asju teinud
Vägev, ja püha on Tema nimi
ja Tema halastus kestab
põlvest põlveni neile,
kes Teda kardavad.

Fecit potentiam in
braccio suo:
dispersit superbos
mente cordis suae.
Deposuit potentes de sede,
et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis:
et divites dimisit inanes.

Suscepit Israel,
puerum suum, recordatus
misericordiae suae.
Sicut locutus est
Ad patres nostros:
Abraham et semini eius
in saecula.

Gloria Patri et Filio et
spiritui Sancto.
Sicut erat in principio,
et nunc, et semper,
et in saecula saeculorum.
Amen.

Missa topeltkoorile a cappella

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Ta on näidanud oma käsivarre
kangust, Ta on pillutanud laiali
need, kes on ülbed oma südame
meelelt. Ta on tõuganud maha
võimukad troonidelt
ja ülendanud alandlikke,
näljaseid on Ta täitnud heade
andidega, ent rikkad saatnud
minema tühjalt.

Ta on võtnud oma hooleks
oma sulase Iisraeli
pidades meeles oma halastust,
nõnda, nagu Ta on rääkinud
meie vanemate vastu,
Aabrahamile ja tema järglastele
igavesti.

Au olgu Isale ja Pojale ja
Pühale Vaimule.
Nagu oli alguses,
olgu nüüd,
alati ja igavesti.
Aamen.

Issand halasta.
Kristus halasta.
Issand halasta.

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.
Laudamus te.
Benedicimus te.
Adoramus te.
Glorificamus te.
Gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus,
Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite
Iesu Christe.
Domine Deus, Agnus Dei,
Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad
dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus sanctus.
Tu solus Dominus.
Tu solus Altissimus,
Iesu Christe.
Cum Sancto Spiritu,
in gloria Dei Patris. Amen.

Au olgu Jumalale kõrges
ja rahu maa peal
hea tahtega inimestele.
Me kiidame Sind,
me ülistame Sind,
me kummardame Sind,
me austame Sind,
me täname Sind
Sinu suure au pärast,
Issand Jumal, taevane Kuningas,
kõigeväeline Jumal Isa;
Issand ainusündinud Poeg,
Jeesus Kristus.
Issand Jumal, Jumala Tall,
Isa Poeg,
kes Sa maailma patud ära
kannad,
halasta meie peale,
kes Sa maailma patud ära
kannad,
võta kuulda meie palveid,
kes Sa istud Isa paremal käel,
halasta meie peale.
Sest ainult Sina oled Püha,
ainult Sina oled Issand,
ainult Sina oled Kõrgeim,
Jeesus Kristus,
koos Püha Vaimuga,
Jumala Isa kirkuses. Aamen.

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem caeli et terrae,
visibilium omnium,
et invisibilium.
Et in unum Dominum
Iesum Christum,
Filium Dei unigenitum.
Et ex Patre natum
ante omnia saecula.
Deum de Deo, lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero.
Genitum, non factum,
consubstantialem Patri:
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines,
et propter nostram salutem
descendit de caelis.
Et incarnatus est
de Spiritu Sancto
ex Maria Virgine:
Et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis:
sub Pontio Pilato
passus et sepultus est.
Et resurrexit tertia die,
secundum Scripturas.
Et ascendit in caelum:
lihaks saanud
sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est

Mina usun ainsasse Jumalasse,
Kõigeväelisesse Isasse,
taeva ja maa,
kõige nähtava
ja nähtamatu Loojasse.
Ja ainsasse Issandasse,
Jeesusesse Kristusesse,
Jumala ainusündinud Pojasse,
kes enne aegade algust
Isast on sündinud.
Jumal Jumalast,
valgus valgusest,
tõeline Jumal tõelisest Jumalast.
Sündinud, mitte loodud,
olemuselt üks oma Isaga,
kelle läbi kõik on loodud.
Meie, inimeste pärast
ja meie õndsuseks
on ta taevast tulnud,
Püha Vaimu läbi
Neitsist Maarjast
ja on saanud inimeseks.
Kes meie eest on risti löödud
Pontius Pilatuse ajal,
kannatanud ja maetud.
Kolmandal päeval
surnuist üles tõusnud,
nagu ütlevad pühad kirjad,
taevasse läinud,
istub Isa paremal käel
ja tuleb taas

cum gloria, iudicare
vivos et mortuos:
cuius regni non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum,
Dominum, et vivificantem:
qui ex Patre filioque procedit.
Qui cum Patre et Filio
simul adoratur, et
conglorificatur:
qui locutus est per Prophetas.
Et unam sanctam catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et exspecto resurrectionem
mortuorum.
Et vitam venturi saeculi.
Amen.

Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra
gloria tua.
Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit
in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Agnus Dei, qui tollis
peccata mundi:
miserere nobis.

oma kirkuses, kohut mõistma
elavate ja surnute üle,
ning Tema riigil ei ole lõppu.
Mina usun Pühasse Vaimusse,
Issandasse, kes elu annab,
kes Isast ja Pojast lähtub,
keda koos Isa ja Pojaga
kummardatakse ja austatakse,
ning kes on kõnelnud
prohvetite suu läbi.
Mina usun ühtainsat,
püha, üleilmset
ja apostellikku Kirikut,
tunnistan ühtainsat ristimist
pattude andeksandmiseks,
ootan surnute ülestõusmist
ja igavest elu tulevasel ajastul.
Aamen.

Püha, Püha, Püha
on Issand, taevavägede Jumal.
Taevas ja maa on täis
Sinu kirkust,
hoosianna kõrges.
Kiidetud olgu, kes tuleb
Issanda nimel,
hoosianna kõrges.

Jumala Tall, kes Sa maailma
patud ära kannad,
halasta meie peale.

Agnus Dei, qui tollis
peccata mundi:
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis
peccata mundi:
dona nobis pacem.

Jumala Tall, kes Sa maailma
patud ära kannad,
halasta meie peale.
Jumala Tall, kes Sa maailma
patud ära kannad,
anna meile oma rahu.

Kammernaiskoor Muusad on alates 2019. aasta sügisest tegutsev neidude kammerkoor. Koor tegutseb Musamari Koorikooli all ning selle tuumik on välja kasvanud Musamari Koorikooli tütarlastekoorist (dirigent Tiina Mee). Nii on osa koorilauljatest kõrvuti laulnud lapsest saati, niisamuti ka nende peadirigent ja asutaja Ode Pürg.

Kooris laulvaid noori naisi seob armastus eripalgelise muusika vastu. Kollektiivi repertuaarist leiab laule nii romantismiajastu traditsioonidest kuni värske kodumaise loomingu või ka kerge-muusikani välja. Muusade kontserttegevus on neid kokku viinud põnevate kollektiivide ja säravate korraldajatega nagu Eesti Naislaulu Selts, Tallinn Music Week ja Musamari Koorikool. Koori tipphetkede hulka jääb osalemine Eesti Kontserdi suurvormi „Stabat Mater” oratooriumikooris dirigent Arvo Volmeri juhatamisel, samuti edukad esinemised konkurssidel nii kodu- kui ka välismaal (Eesti Kammerkooride Festivali A-kategooria II koht, rahvusvahelise Läänemere koorikonkursi III koht, rahvusvahelise koorikonkursi „Tallinn 2023” I koht nais- ja meeskooride kategoorias).

Segakoor HUIK! koondab ligi 40 lauluhuvilist eri elualadelt. Koori juured on Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumis, mille vilistlased soovisid jätkata koos musitseerimist. HUIK!-i lõi 2009. aastal noor ambitsioonikas dirigent Kaspar Mänd, kelle käe all tegutseti üheksa hooaega. Koori lauljad jagavad huvi eri ajastute muusika vastu. HUIK! on aastate jooksul esitanud nii kodumaist kui ka maailmamuusikat, nii uudisteoseid kui ka suurvorme. Nii on koos Uue Tänavä Orkestriga ette kantud Mendelssohni „Ülistuslaul” ja Beethoveni 9. sümfoonia (dirigent Kaspar Mänd) ning uuemast muusikast Einojuhani Rautavaara *a cappella* koguõine jumalateenistus „Vigilia” (dirigent Ingrid Mänd). Koor on osalenud edukalt mitmel rahvusvahelisel konkursil. Viimased olulisemad saavutused on I koht Iirimaa Corkis (Fleischmann International Trophy Competition 2023), „Tallinn 2023” II koht segakooride ja rahvamuusika kategoorias ning II koht Austrias konkursil „Ave Verum” (2022).

Viimaste aastate meeldejäävamad etteasted on olnud EV105 kontsertetendus Rahvusoperis Estonia, Robert Jürjendali uudisteose „Räägi tasa minuga“ ettekanded koos Eesti Löökpillikvartetiga, kontserdid koori vilistlaste ja vilistlasdirigentidega, Teliale valminud lavastus koostöös Veiko Tubina ja NOËP-iga ning traditsioonilised HUIK!-i ansamblite jõulukontserdid.

HUIK! on akronüüm sõnadest „hääled ulatuvad inimeste kõrvu!“, kuid tervitame ka seoseid huigete ja huikamisega. Segakoori HUIK! peadirigent on Ode Pürg, hääleseadja Egle Veltmann ja abidirigent Mari Roos.

Projektkoor koosseisus:

Sopranid – Anni Grete Kullamaa, Birke Elisabeth Jakobson,
Kleer Keret Tali, Maarja Malmet, Urmeli Valgre, Elo Elmers,
Linda Tender, Triin Sakermäe, Ingrid Malleus

Aldid – Heili Kivi, Katariina Inno, Li Langebraun, Ingrid Orumäe,
Helen Allikvee, Anni Marie Rea, Eliis Olman, Pille Riin Erikson, Triin Mänd

Tenorid – Karl Hõbessalu, Simon Dalzell, Oliver Povel,
Sven-Erik Petermann, Artjom Pahhomov, Matthias Merelaine,
Vincenzo Aglieri Rinella, Leonardo Tommasini, Stijn Claerhoudt

Bassid – Alvar Tiisler, Robert Lehtma, Tambet Kikas,
Illia Humeniuk, Gunnar Hinrich Friebe, Jordi López Jové,
Koit-Romet Rahupõld, Rasmus Kallas

Ode Pürg (1999) alustas kooridirigeerimise õpinguid 2014. aastal Tallinna Muusikakeskkoolis (õp Ingrid Kõrvits). Praegu jätkab ta sama eriala magistriõpinguid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (prof Toomas Kapten; eelnevad õppejõud prof Tõnu Kaljuste, Kaspar Mänd). Varasemalt on ta ühe semestri õppinud Erasmus programmi kaudu ka Veneetsia Benedetto Marcello nim konservatooriumis (prof Lorenzo Donati). Lisaks on Pürg end täiendanud mitmel rahvusvahelisel meistrikursusel mainekate meistrite käe all (dirigendid Zoltán Pad, Paavo Järvi, Lorenzo Donati, Georg Grün ja Risto Joost).

Ode Pürg tegutseb kahe koori peadirigendina. Alates 2022. aastast on ta segakoori HUIK! dirigent ja 2019. aasta sügisest Kammernaiskoor Muusade dirigent ja asutaja. Oma senisest muusikalisest tegevusest peab ta olulisemaks 2022. aasta aprillis toimunud Antonín Dvořáki „Stabat materi“ ettekannet, kus ta oli oratooriumikoori koormeister ning Kammernaiskoor Muusad osa koorist (korraldaja Eesti Kontsert) ning Segakoori HUIK! ja Eesti Löökpillikvarteti ühiskontserti „Koshinski ja Jürjendal“ (koostöös EMTA festivaliga müriaadFest). Peale selle on Pürg oma lühikese peadirigendi töö aja jooksul osalenud neljal erineval rahvusvahelisel koorikonkursil („Ave Verum“ Austrias, Lätis toimunud rahvusvaheline Läänemere koorikonkurss, „Tallinn 2023“ ja Corki rahvusvaheline koorifestival Irimaal), kust on kahe koori ning erinevate kategooriate peale kokku koju toodud 6 auhinnalist kohta ja 3 eripreemiat.

Ode Pürg on pälvinud Eesti kooriühingu noore dirigendi preemia (2022). Ta on ka üks järgmise üldlaulupeo (2025) naiskoori liigi dirigentidest. Varasemalt on Pürgi tunnustatud Gustav Ernesaksa ja Tõnu Kaljuste õpestipendiumitega.

OOTAME KUULAMA

N 23.05 kell 19.00 / Tallinna Jaani kirik / tasuta

Kooridirigeerimise eriala kontserteksam

Dirigendid Stijn Claerhoudt, Kirill Gorjušin, Leiu Ryland-Jones

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia koor,

Rahvusooper Estonia noormeestekoor, Segakoor Sakala,

kammerkoor Avis Animi, EMTA sinfonietta

Solistid Mirell Jakobson (sopran), Artjom Pahhomov (tenor),

Eleriin Müüripeal (sopran), Karis Trass (metsosopran), Filipp Varik (tenor),

Stanislav Šeljahhovski (bass), Rebecca Ryland-Jones (sopran),

Aleksandra Bekušev (alt), Filipp Varik (tenor), Ott Jalakas (bass)

Orelil Olga Opryshko

Kavas Andriessen, Harris, Veevo, Claerhoudt, Poulenc, Mozart, Vaughan-

Williams

E 27.05 kell 13.00 / EMTA suur saal / tasuta

Klassikalise laulu eriala kontserteksam

Valeriya Ergardt (sopran), Emilie Denise Madeleine Caupin

(metsosopran), Mirell Jakobson (sopran), Vanda Kozub (metsosopran),

Monika-Evelin Liiv (metsosopran), Stanislav Šeljahhovski (bass),

Viktorija Agnese Vancane (sopran)

Klaveril Sven-Sander Šestakov, Siim Selis, Tiiu Sisask, Irina Oja,

Jaanika Rand-Sirp

T 28.05 kell 18.00 / EMTA suur saal / tasuta

Saateklassi eriala kontserteksam

Ilona Lyydia Elviira Kurvinen (klaver), Tian Qui (klaver),

Tomislav Šošić (klaver)

Solistid Annabel Soode (sopran), Ksenia Rossar (sopran),

Miia Saari (sopran), Laura Olev (sopran), Sampo-Elias Asikainen (bariton)

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia

instagram.com/emta_ee

Palume lülitada mobiiltelefon hääletule režiimile.
Kontserdi salvestamine ja pildistamine ilma korraldaja loata
ei ole lubatud.

